

Man lader sig allerede under denne Behandling beherske af det næste Lovudkast, thi lad os være enige om, at det er det næste Lovudkast, hvorpaa Vinene især ere hæftede, og det gjør, at den Stemning, som kan være tilstede ligeoverfor dette Lovudkast, ikke kan holde sig tilbage, men afføder Bemærkninger imod det foreliggende Lovudkast. — Der er her blevet talt om indgaaede Overenskomster; der tales, som om der var affluttet en Traktat mellem de høie kontraherende Magter, og som man ikke turde fravige; en saadan Ytring tager sig besynderlig ud i den ærede Rigsdagsmands (Tschernings) Mund, som lige til det Sidste frimodig stemte sit Nei; han taler nu om Overenskomster paa Tro og Love, men han kan dog ikke sige, at Overenskomsten ikke er holdt for hans Vedkommende, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har bemærket. — Men hvorledes var da nu Ministeriets Stilling, og hvorledes var mit Standpunkt i denne Henseende, da Jernbaneloven her forelaae til sidste Behandling? Var det saaledes, at jeg sagde: Her have vi en Lov, som ikke maa forandres; saaledes som den er, saaledes maa den forblive uroffelig i alle sine Enkeltheder? Det var aldeles ikke mit Standpunkt; mit Standpunkt var, at jeg sagde: Her have vi en Lov, som er brugbar, men det er meget muligt, at der i visse Punkter er noget Andet, der burde foretrækkes; den giver de forskjellige Anstuelser en Sikkerhed, og forsaavidt de ikke kunde blive enige om noget Andet, saa har man her Noget, som kan blive gennemført. Dette var mit Standpunkt, som vil fremgaae af nogle Ytringer af mig, som jeg med den ærede Formands Tilløbelse skal tillade mig at oplæse. Da Jernbanesagen var til eneste og sidste Behandling her i Folkethinget, udtalte jeg mig iblandt Andet saaledes — det findes i Folkethingstidenden for 12te Session Sp. 6348 —: „Det er muligt, at man ved at undersøge hele dette Bækken“ — jeg taler her om Søerne — „kan komme til andre Resultater end dem, der have fundet deres Udtryk i Lovforslaget, saaledes som det nu foreligger; ved en aldeles foreløbig Beregning ere vi komne til det Resultat, at man for en Udgift af c. 400,000 Rdlr. vil kunne

gjøre disse Søer med tilhørende Kanaler fra Skanderborg til Silkeborg seilbare for Dampskibe, en Transportmaade, der dog i mange Henseender har sine Fortrin. For mig vil det være et Fremtidsspørgsmaal, hvor man, naar man først har gjort hele denne store Strækning farbar for Dampen, skal søge ned til den med Jernbanen, om det er hensigtsmæssigt, saaledes som bestemt i Loven, at gaae over Ny Mølle, eller om det ikke er hensigtsmæssigere at søge til Skanderborg eller Silkeborg, thi jeg maa bemærke, at naar hele dette Vandterrain, naar denne Vandvei paa et for Dampskibe seilbart Punkt berøres af Jernbanen, da vil der efter min Mening være sørget tilstrækkeligt for den, og man maa da lægge langt mere Vægt paa at søge fra Holstebro sydpaa til de Havne, der findes paa Vestkysten.“ Min Mening var altsaa paa ingen Maade den, at der ved Loven skulde være tilveiebragt Noget, som skulde være fuldkommen uroffeligt, Noget, hvorfra man ikke kunde afvige; men min udtrykkelig udtalte Mening var, at der i Lovudkastet, saaledes som det da var vedtaget, var forskjellige Punkter, der alle tjente til Pant paa, at de Anstuelser, som da vare foresøgte og havde seiret, vilde blive fyldestgjorte ved Sagens endelige Ordning. Ny Mølle var saaledes et Pant paa, at hele det omhandlede Bækken ikke vilde blive tilfidsat. Det var et Pant, en Sikkerhed, der gaves denne Anstuelse, men deri indeholdes paa ingen Maade, at man ikke meget godt kunde tænke sig at blive enig om en Forandring. Jeg vil bede de ærede Herrer, som interessere sig for denne Sag, at gennemgaae de Forhandlinger, som da fandt Sted; de vilde deraf see, at jeg har været gjennemtrængt af den Tanke, at saaledes som Lovforslaget da blev vedtaget, danne det et Grundlag for det, hvorom vi da bleve enige, og forsaavidt man i Tiden skulde finde Forandringer hensigtsmæssige, vilde saadanne kunne foretages, naar man blev enig om dem; hvis man ikke kunde blive enige om dem, ja — saa beholdt enhver Part sit Pant. At den nuværende Indenrigsminister har handlet ganske i den samme Aand, derom vil man faae fuld Sikkerhed ved blot at kaste et Blik paa, hvad der foreligger. Jeg maa derfor ogsaa for mit Vedkommende bede